

23 Φεβρουαρίου 1836

Η πολιορκία του Άλαμο

Οι τριακόσιες αμερικανικές οικογένειες που ο Μωϋσής Όστεν οδηγούσε, εγκαταστάθηκαν στο Τέξας με την άδεια της κυβέρνησης του υπό ισπανική κατοχή Μεξικού. Στα 1821, οι Μεξικανοί είχαν αποκτήσει την ελευθερία τους. Γιος του Μωϋσή, ο Στέφεν Όστεν οδήγησε τους αποίκους ως τον ποταμό Κολοράντο. Στα 1832, οι δικοί του άποικοι ήταν γύρω στους 8.000. Μαζί με άλλους που έφτασαν χωριστά, αριθμούσαν 20.000. Στα 1833, οι Τεξανοί βοήθησαν τον στρατηγό Αντόνιο Λοπέζ ντε Σάντα Άννα να πάρει την εξουσία στο Μεξικό. Ο Σάντα Άννα όμως φυλάκισε τον Όστεν. Ελευθερώθηκε στα 1835, γύρισε στο Τέξας και το βρήκε σε αναβρασμό. Οι άποικοι και οι ντόπιοι Μεξικανοί υπέφεραν από τα στρατεύματα του Σάντα Άννα. Στα 1836, σήκωσαν σημαία ανεξαρτησίας κι έστησαν δική τους κυβέρνηση με πρόεδρο τον Ντέιβιντ Τζ. Μπάρνερτ και αρχηγό στρατού τον Σαμ Χιούστον. Ο Όστεν στάλθηκε στις ΗΠΑ να εξασφαλίσει βοήθεια. Με στρατό 1.800 ως 6.000 ανδρών, ο Αντόνιο Λοπέζ ντε Σάντα Άννα εισέβαλε στο Τέξας. Στον δρόμο του, βρισκόταν το Άλαμο, μια μισογκρεμισμένη μάντρα με κάποια ερειπωμένα κτίρια κι ένα παρεκκλήσι, ό,τι είχε απομείνει από το κατάλυμα μιας αποστολής φραγκισκανών που το είχαν από δεκαετίες εγκαταλείψει. Σ' αυτό αποφάσισαν να δώσουν μάχη 186 Τεξανοί υπό τον συνταγματάρχη Τράβις, τον Τζιμ Μπούουι και τον θρυλικό Ντέβιντ Κρόκετ. Ο Σάντα Άννα τους πολιορκήσε στις 23 Φεβρουαρίου 1836. Οι υπερασπιστές άντεξαν 13 ημέρες αλλά στις 6 Μαρτίου ο στρατός του Σάντα Άννα εισέβαλε από ένα άνοιγμα. Οι Τεξανοί, Αμερικανοί και Μεξικανοί, έπεσαν ως τον τελευταίο. Ο Σάντα Άννα έχασε από 600 ως 1.600. Και είχε δώσει χρόνο στον Χιούστον να ετοιμαστεί. Στις 21 Απριλίου, επιτέθηκε αιφνιδιαστικά, τσάκισε τον μεξικανικό στρατό και αιχμαλώτισε τον Σάντα Άννα. Το Νέο Μεξικό έγινε ανεξάρτητη δημοκρατία. Στα 1848, έγινε μια από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Το Άλαμο έγινε σύμβολο της αντίστασης. Και δυο πόλεις του Τέξας (πολιτεία των ΗΠΑ από το 1845) πήραν τα ονόματα του Χιούστον και του Όστιν.

1447: Πεθαίνει ο από το 1431 πάπας Ευγένιος Δ'. Συνέδεσε το όνομά του με την πολεμική

εναντίον των ορθοδόξων κατά τη σύνοδο της Φεράρα (1438), όπου συζητήθηκε η ένωση των εκκλησιών.

1848: Πεθαίνει ο Κουίνσι Άνταμς, 6ος πρόεδρος των ΗΠΑ.

1866: Ο Αλέξανδρος Κούζα παραιτείται, ενώ στον θρόνο της Ρουμανίας ανεβαίνει ο πρίγκιπας Κάρολος Χοετζόλερν ως βασιλιάς Κάρολος ο Α΄.

1914: Οι ελληνικές αρχές συλλαμβάνουν τον μητροπολίτη Κονίτσης Σπυρίδωνα μαζί με κάποιους από τους επαναστάτες που κήρυξαν την «Αυτόνομη Πολιτεία της Βορείου Ηπείρου», ενώ ο ελληνικός στόλος επιβάλλει αποκλεισμό στους Αγίους Σαράντα.

1919: Ο Μπενίτο Μουσολίνι αποχωρεί από το ιταλικό σοσιαλιστικό σώμα και ιδρύει το φασιστικό.

1944: Ο Ιωσήφ Στάλιν στέλνει ένα εκατομμύριο Τσετσένους σε εξορία και διαλύει την

τοπική κυβέρνηση, κατηγορώντας τα μέλη της για συνεργασία με τους Ναζί.

1970: Η πρώην βρετανική αποικία Γουιάνα αποκτά την ανεξαρτησία της.

1973: Οι φοιτητές της Αθήνας αψηφούν τη δικτατορία και καταλαμβάνουν το κτίριο της Νομικής Σχολής.

1981: Ο συνταγματάρχης Αντόνιο Τεζέρο εισβάλλει πυροβολώντας στην Βουλή της Ισπανίας επικεφαλής ομάδας εθνοφρουρών, σε μια αποτυχημένη απόπειρα πραξικοπήματος.

Η 23^η Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

23 Φεβρουαρίου 1440

Ο Γκούτεμπεργκ και η τυπογραφία

Ο Ιωάννης Γκούτεμπεργκ γεννήθηκε στη Μαγιένς της Γερμανίας, στα 1400. Μεγαλώνοντας, πήγε στο Στρασβούργο και με άλλους δυο συνεταιίρους άνοιξε εργαστήριο, όπου έκοβαν πολύτιμους λίθους και έφτιαχναν καθρέφτες. Το πρωί, 23 Φεβρουαρίου 1440, ο Γκούτεμπεργκ έφτασε στο εργαστήριο ενθουσιασμένος. Στους έκπληκτους συνεταιίρους του έδειξε μικρά μεταλλικά γράμματα κομμένα ανάποδα. Τον ρώτησαν, τι είδους παιχνίδι ήταν αυτό και τους ζήτησε να του πουν μια φράση. Σχημάτισε τη φράση με τα ανάποδα γράμματα σε μια μεταλλική θήκη (όπως συμβαίνει στις σημερινές σφραγίδες), την άλειψε με παχύ μελάνι και την έβαλε πάνω σε μια πρέσα. Μετά, τοποθέτησε πάνω στη θήκη ένα άσπρο χαρτί και πίεσε το έμβολο της πρέσας. Όταν ξανάβγαλε το χαρτί, η φράση ήταν τυπωμένη πάνω του. Η τυπογραφία είχε εφευρεθεί!

Ως τότε, όλα τα βιβλία γράφονταν με το χέρι, εκτός κι αν είχε κάποιος την υπομονή των Κινέζων να σκαλίζει ολόκληρη τη σελίδα σε ξύλινη πλάκα. Η μέθοδος ήταν γνωστή στην Ευρώπη από τον 12^ο αιώνα.

Ο Γκούτεμπεργκ τελειοποίησε την εφεύρεσή του, ξαναγύρισε στη γενέτειρά του και κατασκεύασε χιλιάδες ανάποδα μεταλλικά γράμματα. Έφτιαξε και μια πιο βολική πρέσα και ξεκίνησε το πρωτόγονο τυπογραφείο του. Πρώτο βιβλίο που τύπωσε, ήταν η Βίβλος, σε 1282 σελίδες. Η εφεύρεση έκανε πάταγο. Εκατοντάδες τυπωμένα βιβλία ακολούθησαν ως το 1465, οπότε τυπώθηκε και το πρώτο στην ελληνική γλώσσα. Ο Γκούτεμπεργκ πέθανε, το 1468, χαρίζοντας στην ανθρωπότητα μια από τις μεγαλύτερες εφευρέσεις όλων των εποχών.

Σήμερα, η ηλεκτρονική τυπογραφία και οι κομπιούτερς επιτρέπουν θαύματα χρωματιστής εκτύπωσης, ακόμη και σε μακρινές αποστάσεις μέσω δορυφόρων. Οι ανακαλύψεις της φωτογραφίας και της τηλεόρασης οδήγησαν στην όφσεντ και στην ταυτόχρονη εκτύπωση του ίδιου κειμένου σε διαφορετικά σημεία. Το φαξ και ο κομπιούτερ επιτρέπει στον καθένα να τυπώνει στο σπίτι του κείμενα που του στέλλονται από το τηλέφωνο.

532: Μετά τις καταστροφές που προκάλεσε η «Στάση του Νικά» ([βλ. 11.1.532](#)), ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Ιουστινιανός θεμελιώνει το νέο ναό της Αγίας Σοφίας, στην Κωνσταντινούπολη.

1685: Γεννιέται ο μεγάλος μουσικοσυνθέτης Γκέργκ Φρίντριχ Χέντελ, που το 1727 πολιτογραφήθηκε Άγγλος. Σπουδαιότερο έργο του το ορατόριο «Μεσσίας». Ανάμεσα σε άλλα, έγραψε 41 όπερες και 24 ορατόρια. Πέθανε στις 14 Απριλίου 1759.

1744: Γεννιέται ο Γερμανοεβραίος Μάγερ Αμσελ Ρότσιλντ, ιδρυτής της ομώνυμης δυναστείας τραπεζιτών. Είναι ο πρώτος που πήρε αυτό το επώνυμο, το οποίο σημαίνει «κόκκινη ασπίδα» (roth schild). Πέθανε το 1812.

1898: Στην Γαλλία, ο μυθιστοριογράφος Εμίλ Ζολά φυλακίζεται για την επιστολή του με τίτλο «Κατηγορώ», που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Ωρόρ». Κατηγορούσε την κυβέρνηση για αντισημιτισμό και για την αδικαιολόγητη φυλάκιση του Άλφρεντ Ντρέιφους.

1965: Πεθαίνει ο Βρετανός Σταν Λόρελ, ο "λιγνός" παρτενέρ του Όλιβερ Χάρντι στο θρυλικό κωμικό κινηματογραφικό δίδυμο «Χονδρός – Λιγνός».

1973: Πεθαίνει η Κατίνα Παξινού, πολυβραβευμένο «ιερό τέρας» του ελληνικού θεάτρου. Γεννήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου του 1900.

2013: Ο 17χρονος Γιάννης Ναθαναήλ αναδεικνύεται παγκόσμιος πρωταθλητής στο σλάλομ στο θαλάσσιο σκι, στο παγκόσμιο πρωτάθλημα που διεξάγεται στην Αυστραλία.

2017: Σε επίσημη τελετή, το σχεδιασμένο από τον Ιταλό αρχιτέκτονα, Ρέντσο Πιάνο, «Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος», το οποίο στεγάζει την Εθνική Λυρική Σκηνή και την Εθνική Βιβλιοθήκη και περιλαμβάνει το «πάρκο Σταύρος Νιάρχος», παραδίδεται στο ελληνικό κράτος.